

**Program wychowawczo–profilaktyczny
w Uniwersyteckim I Liceum Ogólnokształcącym
im. Juliusza Słowackiego
w Chorzowie**

*„Gdybyśmy naprawdę kochali nasze dzieci,
na świecie nie byłoby wojen”
Jiddu Krishnamurti*

Wizja Szkoły

Uniwersyteckie I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Chorzowie to szkoła przyjazna dla uczniów, stwarzająca możliwość rozwoju duchowego i intelektualnego, szkoła, która kształtuje postawę człowieka kierującego się w życiu uniwersalnymi zasadami moralnymi, będącego wzorem kultury osobistej, szkoła ucząca otwartości, równości oraz szacunku dla tradycji narodów i regionów.

Misja Szkoły

Wychowanie młodych ludzi tak, aby w pełni mogli wykorzystywać swoje możliwości duchowe, intelektualne, społeczne i fizyczne jako jednostki a także jako odpowiedzialni obywatele.

Misję Uniwersyteckiego I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego realizuje się poprzez:

- kreowanie postaw patriotycznych i europejskich,
- naukę uniwersalnych wartości, niezależnych od religii i koloru skóry,
- kultywowanie tradycji szkoły, jej symboli,
- program wychowawczy, ceremoniał i jednolity strój szkolny,
- opracowanie lub odpowiedni dobór programów nauczania,
- działalność zespołów przedmiotowych,
- budowę zestawu szkolnych narzędzi diagnozowania jakości pracy oraz oceniania wiedzy i umiejętności,
- tworzenie sprzyjających warunków współpracy z rodzicami,
- budowę programu współpracy ze środowiskiem,
- pracę i pomoc uczniom wymagającym dodatkowej opieki,
- pracę z uczniami wybitnie zdolnymi,
- współpracę z Uniwersytetem Śląskim i innymi uczelniami wyższymi,
- współpracę z Urzędem Miasta Chorzów, Powiatowym Urzędem Pracy, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz instytucjami edukacyjnymi,
- współpracę zagraniczną oraz w ramach Europejskiej Rodziny Szkół im. Juliusza Słowackiego,
- stały kontakt z przedstawicielstwami dyplomatycznymi obcych państw oraz organizację spotkań z reprezentantami różnych odmian ludzkich, kultur, religii, narodowości oraz z podróżnikami,
- rozwój działalności pozalekcyjnej w szkole i środowisku,
- przygotowanie uczniów do wykorzystania nowoczesnych źródeł informacji w procesie dydaktycznym,
- stwarzanie warunków do uczestnictwa w kulturze,
- propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego,
- pomoc chorym i cierpiącym, ofiarom katastrof naturalnych, wojen, prześladowań politycznych i religijnych, łamania praw człowieka a w szczególności uchodźcom z regionów ogarniętych konfliktami zbrojnymi, terroryzmem i biedą.

Zintegrowany program profilaktyczno-wychowawczy Uniwersyteckiego I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Chorzowie, zwanego dalej szkołą, uwzględnia całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi – zarówno wspieraniem dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak zapobieganiem zachowaniom problemowym.

Podstawa prawna:

Program wychowawczo–profilaktyczny opracowany został na podstawie:

- Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych
- Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka
- Konwencji o Prawach Dziecka
- Konwencji o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej
- Paktu Praw Politycznych i Obywatelskich
- Paktu Praw Ekonomicznych, Społecznych i Kulturalnych
- Europejskiej Konwencji Praw Człowieka
- Europejskiej Karty Socjalnej
- Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności
- Karty Praw Rodziny
- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
- Ustawy Prawo oświatowe
- Ustawy Karta Nauczyciela
- Statutu Uniwersyteckiego I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Chorzowie
- Planu rozwoju Uniwersyteckiego I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego
- Uchwał Rady Miasta Chorzów dotyczących polityki edukacyjnej
- Umowy o współpracy dydaktycznej pomiędzy Uniwersytetem Śląskim w Katowicach a Uniwersyteckim I Liceum Ogólnokształcącym im. Juliusza Słowackiego w Chorzowie
- Programów w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

I. Definicja wychowania i profilaktyki

- Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art.1 pkt.3 Ustawy Prawo oświatowe)
- Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, które obejmuje równolegle trzy obszary działania:
 1. wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
 2. ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
 3. inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki.

Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, praworządności, sprawiedliwości i wolności.

II. Liceum zapewnia:

- Realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju;
- Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny;
- Wychowanie rozumiane jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży;
- Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- Utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych i sytuacji nadzwyczajnych;

III. Działalność wychowawcza w szkole - prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontaryjnej;

- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

IV. Działalność profilaktyczna w szkole - realizowanie działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychoaktywnych;
- 2) w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- 3) w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania profilaktyczne w szkole obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii;
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej, pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 3) kształtowanie i wzmacnianie zachowań przeciwnych używaniu środków i substancji przez uczniów i wychowanków, a także innych zachowań ryzykownych;
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

VI. Rola nauczyciela w procesie wspierania ucznia w rozwoju.

Warunki konieczne dla pożądanego efektów działań nauczyciela:

- świadomość siebie i swojego systemu wartości;
- doświadczanie emocji;
- dostarczanie wspomaganemu wzorców zachowań;
- zainteresowanie ludźmi i problemami społecznymi;
- urzeczywistnianie zasad etycznych;
- poczucie odpowiedzialności.

Umiejętności, które powinien posiadać nauczyciel, aby wspierać wychowanka w rozwoju:

- umiejętności służące rozumieniu wychowanka i okazywaniu mu zrozumienia, które stanowią podstawę relacji wychowawczej i umożliwiają osobiste spotkanie dwóch różnych osób;
- umiejętności służące zapewnianiu wychowankowi komfortu potrzebnego do budowania poczucia bezpieczeństwa, które umożliwiają wychowankowi wspieranemu przez wychowawcę podjąć ryzyko zmiany;
- umiejętności sprzyjające pozytywnemu działaniu wychowanka i wprowadzaniu przez niego zmian w swoim zachowaniu, dzięki którym wychowanek realizuje zadania rozwojowe, dzięki czemu cele wychowawcze zostają osiągnięte.

VII. Charakterystyka absolwenta Uniwersyteckiego Liceum Słowackiego.

Absolwenta szkoły powinny cechować:

- pozytywny stosunek do procesu kształcenia, samokształcenia i wychowania;
- zaangażowanie w zdobywanie wiedzy i umiejętności, które stanowią czynniki rozwoju myślenia, wyobraźni, pamięci ;
- zdolność do kierowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią;
- samodzielność myślenia i działania;
- godność;
- rozumność;
- mądrość;
- wolność;
- odpowiedzialność;
- prawość;
- poszanowanie prawdy;
- dobroć;
- sumienność;
- uczciwość;
- równość wobec odmiennych kultur, odmian ludzkich i religii;
- honor;
- pracowitość;
- umiejętność bycia sobą;
- szacunek dla drugiej osoby;
- udzielanie pomocy innym ludziom;
- opanowanie;
- poszanowanie każdej formy życia;
- cierpliwość;
- odwaga;
- punktualność;
- koleżeńskość;
- uprzejmość;
- szczerść;
- zdolność do okazywania miłości i przyjaźni;
- wrażliwość na krzywdę i umiejętność współczucia;
- rzetelność;
- kreatywność;
- komunikatywność;
- znajomość języków obcych;
- aktywność fizyczna;
- dbałość o zdrowie własne i innych;
- umiejętność współdziałania w zespole;
- wytrwałość w dążeniu do realizacji stawianych przed sobą celów;
- patriotyzm;
- poczucie tożsamości narodowej, przywiązania do tradycji narodowych i historii;
- przeciwdziałanie ksenofobii i innym formom nietolerancji;
- szacunek dla środowiska przyrodniczego;
- działanie proekologiczne;
- aktywność społeczna i obywatelska;
- poczucie własnej wartości;
- umiejętność krytycznego i konstruktywnego myślenia.

VIII. Treści wychowawczo–profilaktyczne realizowane w Liceum podczas godzin z wychowawcą.

Odpowiedzialni za realizację treści są wychowawcy klas. Metody i formy realizacji oraz terminy realizacji i przewidywane osiągnięcia ujęte są w planach pracy wychowawczo–profilaktycznej wychowawców klas.

IX. Programy wychowawcze poszczególnych przedmiotów.

Nauczanie i wychowanie są nieodłączne. Treści nauczania poszczególnych przedmiotów i sposoby ich realizacji, poziom wymagań, sposób kontrolowania i oceniania znajdują się w dyspozycji nauczycieli przedmiotów.

X. Współpraca i wspieranie rodziców w realizowaniu ich koncepcji wychowania.

Rozpoznanie rodzicielskich oczekiwań związanych z trzema wymiarami wychowania:

- Kluczowe cele wychowawcze stawiane przez rodziców w procesie wychowawczym,
- Przyszłość ich dziecka,
- Oczekiwania w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju.

Wyniki rozpoznania dokonanego wśród rodziców uczniów stanowią ważną wskazówkę w opracowaniu i realizacji programu wychowawczo szkoły.

XI. Wychowanie ku wartościom.

Wychowanie ku wartościom nie może mieć charakteru doraźnych, incydentalnych działań, lecz charakter procesu, permanentnie wzbogacanego i doskonalonego. Każdy proces składa się z określonych ogniw, etapów, które zintegrowane z sobą stanowią jego podstawę, decydują o jego treściowym zakresie.

Proces wychowania ku wartościom obejmuje po stronie nauczyciela następujące etapy:

- poznanie przez wychowawcę spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych przez wychowanków;
- wspomaganie wychowanków w poznawaniu wartości i kształtowaniu umiejętności wnikania w istotę wartości, ich znaczenia w życiu człowieka oraz w wartościowaniu rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym;
- wspomaganie wychowanków w akceptacji świata wartości;
- motywowanie wychowanków do wolnego wyboru właściwych wartości;
- wspomaganie wychowanków w urzeczywistnianiu wartości i budowaniu właściwych struktur hierarchicznych;
- wspomaganie wychowanków w dokonywaniu samooceny w aspekcie urzeczywistnianych wartości;
- inspirowanie wychowanków do działań animacyjnych w środowisku społecznym w celu budowania świata wartości w coraz szerszych kręgach społecznych;
- wspomaganie wychowanków w działaniach animacyjnych i ich wartościowaniu.

Powyżej wskazane etapy wychowania ku wartościom powinny mieć swoją egzemplifikację w osiągnięciach wychowawczych.

Po stronie ucznia etapy procesu wychowania przedstawiają się następująco:

- uświadomienie sobie spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych w swoim życiu;
- poznanie istoty wartości, ich kategorii oraz znaczenia w życiu człowieka – wzrost wiedzy o fenomenie wartości – oraz nabywanie umiejętności wartościowania rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym;
- akceptacja świata wartości;
- rozwijanie w sobie potrzeby wyboru wartości i umiejętności kształtowania właściwej hierarchii;
- urzeczywistnianie we własnym postępowaniu właściwych struktur hierarchicznych;
- trafne wartościowanie siebie w aspekcie urzeczywistniania wartości;

- potrzeba działań animacyjnych w środowisku społecznym na rzecz urzeczywistniania wartości; przekonanie o słuszności tych działań, gotowość do ich podjęcia;
- zaangażowanie w podejmowanie działań animacyjnych oraz wartościowanie ich efektów.

XII. Działania osób realizujących program wychowawczo–profilaktyczny.

1. Dyrektor Liceum

- Inicjuje i buduje gotowość środowiska szkolnego do podejmowania działań profilaktycznych
- Wspiera i kontroluje przebieg realizacji programu wychowawczo–profilaktycznego
- Wspiera organizacyjnie i finansowo, w miarę posiadanych środków, działania wychowawczo–profilaktyczne podejmowane w szkole
- Włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnego programu wychowawczo–profilaktycznego.

2. Psycholog szkolny

- Prowadzi badania diagnostyczne dotyczące uczniów, w tym diagnozuje potencjalne możliwości oraz określa działania wspierające mocne strony ucznia,
- diagnozuje sytuację wychowawczą w celu wspierania rozwoju ucznia, określenia odpowiednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym działań profilaktycznych, mediacyjnych i interwencyjnych wobec uczniów, rodziców i nauczycieli,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- uczestniczy w doradztwie w zakresie wyboru kierunku kształcenia i zawodu:
- inicjuje różne formy pomocy wychowawczej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia w celu zminimalizowania skutków zaburzeń rozwojowych oraz zapobieganie zaburzeniom zachowania.
- Udziela pomocy i wsparcia wychowawcom klas w pracy z uczniami i rodzicami
- Udziela wsparcia i pomocy indywidualnej uczniom
- Podejmuje interwencje w sytuacjach kryzysowych
- Przedstawia Radzie Pedagogicznej: wyniki i wnioski z przeprowadzonych badań, analizę sytuacji wychowawczej szkoły, projekty podejmowanych działań

3. Pedagog szkolny

- Koordynuje i monitoruje przebieg realizacji programu na terenie szkoły
- Udziela pomocy i wsparcia wychowawcom klas w pracy z uczniami i rodzicami
- Opracowuje narzędzia diagnostyczne potrzebne do realizacji programu
- Pozyskuje osoby i instytucje wspierające realizację programu
- Podejmuje interwencje w sytuacjach kryzysowych
- W porozumieniu z psychologiem szkolnym udziela wsparcia i pomocy indywidualnej uczniom
- Koordynuje działania wolontariackie na terenie szkoły

- Przedstawia Radzie Pedagogicznej: wyniki i wnioski z przeprowadzonych badań, analizę sytuacji wychowawczej szkoły, projekty podejmowanych działań.

4. Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów

- Przeprowadzają diagnozę oddziału i identyfikują problemy wychowawcze
- Opracowują klasowy plan działań wychowawczo - profilaktycznych uwzględniając specyfikę grupy i potrzeby wychowawcze
- Prowadzą zajęcia i realizują zadania wynikające z programu
- Współpracują z rodzicami w zakresie profilaktyki domowej
- Dbają o podnoszenie wiedzy i umiejętności wychowawczych (szkolenia, samokształcenie)
- Dbają o pozytywne relacje osobowe z uczniami i rodzicami
- Tworzą wzorce zachowań dla uczniów i rodziców
- Opracowują indywidualne plany edukacyjno-terapeutyczne.

4. Uczniowie

- Aktywnie uczestniczą w działaniach wychowawczo - profilaktycznych
- Podejmują inicjatywy, wyrażają opinie i sugestie
- Pomagają rówieśnikom w rozwiązywaniu problemów
- Podejmują wysiłki w celu uniknięcia sytuacji zagrażających zdrowiu własnemu i innych.

5. Rodzice

- Współpracują ze szkołą w działaniach profilaktyczno-wychowawczych
- Biorą udział w tworzeniu dokumentów regulujących pracę szkoły
- Biorą udział w pracach struktur Liceum
- Uczestniczą w zebraniach i imprezach szkolnych, prelekcjach itp.
- Rada Rodziców zatwierdza program wychowawczo-profilaktyczny Liceum.

XIII. Zasady rozwiązywania sytuacji konfliktowych między organami szkoły.

- Wszystkie organy szkoły współpracują ze sobą mając na uwadze wszechstronny rozwój uczniów, ich dobro i bezpieczeństwo
- Szkoła umożliwia pracownikom i uczniom rozwiązywanie sytuacji konfliktowych wewnątrz szkoły
- Konflikty między organami szkoły oraz konflikty wewnątrz organów rozwiązywane są na drodze negocjacji lub mediacji przy udziale zainteresowanych stron
- Formy i sposoby rozwiązywania konfliktów określa Statut szkoły.

XIV. Kontrola i wspomaganie programu.

Oceny realizacji programu, form organizacyjnych i osiąganych efektów dokonują corocznie wszystkie podmioty szkoły - nauczyciele (konferencje analityczne RP), uczniowie i rodzice. Wykorzystane będą różne formy zbierania opinii, ocen, wniosków i propozycji: ankiety, dyskusje, wnioski z posiedzeń Rady Pedagogicznej, Rady Młodzieżowej, Rady Rodziców. Pedagog szkolny uwzględnia sugestie i dokonuje modyfikacji w programie szkolnym, wychowawcy klas w planach pracy wychowawcy klasowego.

XV. Zadania szczegółowe, sposoby realizacji i przewidywane osiągnięcia.

Zadania główne	Zadania szczegółowe	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Przewidywane osiągnięcia
Rozpoznawanie i diagnozowanie zagrożeń występujących w środowisku szkolnym	1. Cykliczna diagnoza: - zagrożeń - stanu bezpieczeństwa w szkole - zainteresowań i sposobów spędzania czasu wolnego - preferencji w zakresie zajęć pozalekcyjnych, problematyki zajęć wychowawczych	Ankiety, obserwacja zachowań uczniów w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych, opinie i sugestie rodziców, wnioski Rady Rodziców, Rady Pedagogicznej.	Pedagog szkolny, wychowawcy klas	Rzetelna ocena sytuacji wychowawczej szkoły, identyfikacja obszarów problemowych
	2. Diagnoza wybranych obszarów problemowych w obrębie poszczególnych klas (wg potrzeb)		Wychowawcy klas	
	3. Ewaluacja programu na podstawie opinii wyrażonych przez uczniów, rodziców i nauczycieli		Pedagog szkolny, dyrektor	Wzrost efektywności oddziaływań, dostosowanie ich do aktualnych potrzeb
Działania w zakresie profilaktyki problemowej	1. Rzetelne informowanie młodzieży, rodziców, nauczycieli o szkodliwości środków odurzających i substancji psychoaktywnych oraz wynikających ze stosowania zagrożeń dla zdrowia, życia i możliwości uzależnień.	Godziny z wychowawcą (wykorzystanie środków audiowizualnych zgromadzonych w szkole), zebrania z rodzicami, prelekcje specjalistów, gromadzenie literatury przedmiotu	Pedagog szkolny, wychowawcy klas	Podniesienie poziomu wiedzy o: - środkach odurzających obecnych w środowisku młodzieżowym - przyczynach i mechanizmach uzależnień - skutkach uzależnień - stereotypach i mitach dotyczących środków odurzających.
	2. Upowszechnienie wśród rodziców, nauczycieli i młodzieży informacji o dostępnych formach pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem oraz przeżywającym inne trudności i problemy.	Informacje na tablicy ogłoszeń pedagoga, wykazy instytucji wspomagających rodziców.	Pedagog, wychowawcy	Wykształcenie postaw i zachowań uczniów pozwalających uniknąć pułapki uzależnienia.
	3. Podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych.	Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych.	Pedagog	Podniesienie umiejętności samooceny i samokontroli zachowań.
	4. Przygotowanie do świadomego korzystania ze środków multimedialnych.	Godziny z wychowawcą	Wychowawcy	Wykształcenie właściwego stosunku do osób eksperymentujących z używkami lub uzależnionymi, także od komputera.
Działania w zakresie edukacji prozdrowotnej	Plan pracy z zakresu wychowania zdrowotnego	Zajęcia lekcyjne w ramach przedmiotu "edukacja zdrowotna"	Pielęgniarka, wychowawcy klas	Podniesienie poziomu wiedzy o zagrożeniach, bezpieczeństwie internetowym, zdrowym odżywianiu, trybie życia, higienie osobistej
		Godziny z wychowawcą	Wychowawcy	

<p>Przeciwdziałanie agresji, przemocy i innym zaburzeniom relacji międzyludzkich</p>	<p>1. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności psychospołecznych: - porozumiewania się z innymi - nawiązywania i utrzymywania związków z innymi - zachowań asertywnych - rozwiązywania konfliktów i problemów - podejmowania decyzji - odpowiedzialności za siebie i innych - kontroli własnego zachowania i panowania nad emocjami - radzenia sobie ze stresem</p>	<p>integracyjno – adaptacyjne, wycieczki, zajęcia pozalekcyjne, imprezy klasowe i szkolne, prelekcje specjalistów, zajęcia warsztatowe</p>	<p>Organizatorzy imprez, wycieczek, Pedagog szkolny, Opiekun Rady Młodzieżowej</p>	<p>Poprawa relacji rówieśniczych, Zmniejszenie reakcji agresywnych, zwiększenie umiejętności współdziałania, rozwiązywania problemów i konfliktów, Poprawa klimatu panującego w szkole i zespołach klasowych. Wzrost aktywności oraz poczucia współodpowiedzialności za funkcjonowanie szkoły.</p>
	<p>2. Aktywizacja Rady Młodzieżowej</p>			
	<p>3. Kształtowanie postaw prospołecznych.</p>			
<p>Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym i trudnościom adaptacyjnym</p>	<p>1. Prowadzenie zajęć wychowawczych poświęconych: · omówieniu prawa obowiązującego w Zespole (statut, wewnętrzny system oceniania, prawa dziecka, prawa człowieka), · integrowaniu zespołu klasowego, · rozpoznawaniu własnych predyspozycji (uzdolnień, zainteresowań, cech osobowości), · technikom efektywnego uczenia się · umiejętnościom · organizacji pomocy w nauce.</p>	<p>Godziny z wychowawcą, imprezy klasowe</p>	<p>Pedagog, wychowawcy</p>	<p>Zmniejszenie ilości uczniów z trudnościami w nauce, niwelowanie niepowodzeń szkolnych. Skrócenie okresu adaptacyjnego i ułatwienie uczniom wejścia w nowe środowisko. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa. Optymalizacja oddziaływań dydaktyczno - wychowawczych.</p>
	<p>2. Organizowanie pomocy koleżeńskiej dla uczniów z kłopotami w nauce.</p>			
	<p>3. W szczególnych przypadkach korzystanie z pomocy Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej (zalecenia do pracy dydaktyczno - wychowawczej).</p>	<p>Badania w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej</p>	<p>Pedagog</p>	
<p>Stwarzanie młodzieży możliwości wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze intelektualnym.</p>	<p>1. Aktywna, dwustronna współpraca dydaktyczna z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach w ramach dydaktycznego patronatu roztoczonego nad Zespołem</p>	<p>Udział młodzieży LO w wykładach i odczytach pracowników naukowych Uniwersytetu Śląskiego.</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów</p>	<p>Rozbudzanie zainteresowań naukowych, poszerzanie wiedzy</p>
	<p>2. Współpraca z uczelniami wyższymi w ramach podpisanych umów o współpracy dydaktycznej,</p>			

	<p>3. Upowszechnianie udziału uczniów w olimpiadach i konkursach, międzynarodowych zawodach przedmiotowych, zajęciach pozalekcyjnych</p>	<p>Informacja o olimpiadach przedmiotowych, konkursach i zajęciach pozalekcyjnych.</p>		<p>Przygotowanie uczniów do egzaminu dojrzałości na poziomie rozszerzonym.</p> <p>Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym.</p> <p>Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań)</p>
	<p>4. Organizacja zawodów szkolnych z zajęć edukacyjnych.</p>			
	<p>5. Wzbogacanie biblioteki szkolnej i biblioteczek przedmiotowych w wydawnictwa encyklopedyczne, słowniki, leksykony, prasę metodyczną, programy dydaktyczne i środki audiowizualne</p>	<p>Uzupełnianie, wzbogacanie księgozbioru biblioteki szkolnej.</p>	<p>Nauczyciele bibliotekarze</p>	
	<p>6. Współpraca z ośrodkami naukowymi i placówkami, ośrodkami naukowymi i placówkami oświatowymi w Polsce i za granicą z wykorzystaniem sieci internet.</p>		<p>Nauczyciele przedmiotów</p>	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzanie wiedzy.</p>
	<p>7. Promowanie działalności twórczej młodzieży (naukowej, społecznej, publicystycznej, artystycznej, sportowej itp.)</p>			
<p>Stwarzanie młodzieży warunków wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze społecznym</p>	<p>1. Udział młodzieży w obchodach świąt państwowych - akademie szkolne i uroczystości miejskie - lekcje wychowawcze poświęcone rocznicom - uroczysty wystrój budynku szkolnego</p>	<p>Kalendarium imprez i uroczystości szkolnych</p>	<p>Wychowawcy i nauczyciele przedmiotów</p>	<p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p> <p>Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.</p>
	<p>2. Udział w Dniach Chorzowa</p>			
	<p>3. Udział w Dniu Patrona Miasta św. Floriana</p>			
	<p>4. Kształtowanie postaw ludzi młodych wobec wybranych zagadnień politycznych i gospodarczych nurtujących nasz kraj, region i miasto</p>			
	<p>5. Zapoznanie młodzieży z podstawowymi normami prawnymi, społecznymi oraz z prawem szkolnym</p>			
	<p>6. Współtworzenie przez młodzież prawa szkolnego</p>			
	<p>7. Oddawanie hołdu poległym w obronie Ojczyzny</p>			

	<p>8. Listopadowa zaduma nad polskim dniem zadusznym - lekcje wychowawcze - złożenie kwiatów na grobach poległych w obronie Ojczyzny oraz na grobach nauczycieli, którzy odeszli na zawsze - wędrówki śladami przeszłości narodowej w najbliższej okolicy - Zaduszki polskie - występ Kawiarenki Literackiej</p>			
	<p>9. Kulturowanie i budowanie tradycji Szkoły poprzez: - Ceremoniał szkoły - symbole szkoły (godło, sztandar, hymn) - strój szkolny - zjazdy i spotkania Absolwentów</p>			
	<p>10. Upowszechnianie wiedzy o Szkole - historia Szkoły - wiedza o Patronach - sylwetki zasłużonych nauczycieli - znani absolwenci</p>			
	<p>11. Organizowanie wycieczek naukowych, turystycznych i krajoznawczych</p>			
	<p>12. Konkursy, wystawy, prelekcje, odczyty, spotkania z ludźmi zasłużonymi dla kraju, regionu i miasta.</p>			
<p>Stwarzanie młodzieży możliwości wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze estetycznym, moralnym i duchowym</p>	<p>1. Zwiedzanie muzeów, galerii plastycznych</p> <p>2. Udział w koncertach Filharmonii Śląskiej</p> <p>3. Udział w przeglądach i konkursach muzycznych organizowanych przez władze szkolne i organizacje społeczne</p> <p>4. Udział w spektaklach operowych i teatralnych</p> <p>5. Lekcje języka polskiego inscenizujące przerabiane fragmenty sztuk teatralnych</p> <p>6. Organizacja akcji charytatywnych dla dzieci z domów dziecka, ofiar klęsk żywiołowych, osób chorych i niepełnosprawnych oraz zwierząt ze schronisk</p> <p>7. Organizacja -Rejsu „Słowaka” -Rajdu „Słowaka” -Wypraw geograficznych na inne kontynenty</p>	<p>Wycieczki klasowe Wyjścia do kina Wyjścia do teatru Wyjścia do opery i filharmonii Akcje charytatywne i wolontariat</p>	<p>Pedagog szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele języka polskiego</p>	<p>Kształtowanie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p> <p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.</p> <p>Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych w celu rozwijania własnej kreatywności.</p>
<p>Stwarzanie warunków dla rozwoju zainteresowań młodzieży sportem</p>	<p>1. Udział młodzieży w SKS</p> <p>2. Organizacja Szkolnych Igrzysk Sportowych</p>	<p>Zajęcia pozalekcyjne, zawody, turnieje</p>	<p>Nauczyciele wychowania fizycznego</p>	<p>Dbłość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.</p>

	<p>3. Organizacji sportowych rozgrywek międzyszkolnych i międzyklasowych w ramach SKS i STS</p> <p>4. Organizacja biegów przełajowych</p> <p>5. Organizacji Pucharu „Słowaka” w narciarstwie alpejskim i snowboardzie</p> <p>6. Udział młodzieży w rozgrywkach organizowanych przez władze miejskie, oświatowe</p>			<p>Utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu.</p> <p>Uprawianie sportu i turystyki oraz propagowanie aktywnych form wypoczynku</p>
<p>Stwarzanie uczniom możliwości wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze psychicznym.</p>	<p>1. Zapewnienie uczniom opieki psychologicznej poprzez stały kontakt z pedagogiem szkolnym i Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną</p> <p>2. Eliminowanie sytuacji stresowych</p> <p>3. Uczenie radzenia sobie ze stresem -Prelekcje i warsztaty -Plakaty, broszury, ulotki, kasety wideo</p>	<p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi.</p>	<p>Pedagog szkolny, wychowawcy klas</p>	<p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.</p> <p>Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu świata.</p>
<p>Udzielanie uczniom pomocy w prawidłowym wyborze kierunku studiów i przyszłego zawodu. Kreowanie w uczniach poczucia szacunku dla każdej pracy, na każdym stanowisku</p>	<p>1. Pomoc uczniom w dążeniu do pełnego rozeznania we własnych zdolnościach, zainteresowaniach, wiadomościach, umiejętnościach i możliwościach.</p> <p>2. Poznawanie uczniów, ich zainteresowań, potrzeb w zakresie orientacji zawodowej przez ankiety, rozmowy.</p> <p>3. Informowanie o wymaganiach stawianych przez różne zawody, specjalności i stanowiska pracy.</p> <p>4. Wskazywanie programów telewizyjnych i radiowych dotyczących tematyki orientacji zawodowej.</p> <p>5. Organizacja spotkań z pracownikami wyższych uczelni, spotkania ze studentami.</p> <p>6. Udział w targach edukacyjnych.</p> <p>7. Organizacja wyjść na dni otwarte uczelni wyższych.</p> <p>8. Udostępnianie uczniom informatorów o wyższych studiach.</p>	<p>Rozmowy indywidualne, ankiety.</p> <p>Spotkania na lekcjach wychowawczych z ludźmi wykonującymi dany zawód</p> <p>Wywiady przeprowadzane przez uczniów z ludźmi wykonującymi dany zawód</p> <p>Wyjścia na uczelnie wyższe, spotkania z pracownikami.</p> <p>Przygotowanie oferty szkoły.</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów</p> <p>Doradca zawodowy, wychowawcy klas</p> <p>Doradca zawodowy, pedagog szkolny</p>	<p>Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.</p> <p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.</p> <p>Uzyskanie informacji o wymaganiach stawianych przez różne zawody, specjalności i stanowiska pracy.</p>

	<p>9. Prowadzenie gabloty informacyjnej dla kandydatów na wyższe uczelnie.</p> <p>10. Doradztwo zawodowe.</p> <p>11. Efektywna praca jednym z podstawowych kryteriów oceny wartości człowieka.</p> <p>12. Szukanie śladów przeszłości zawodowej w najbliższej okolicy.</p>	Biblioteczka pedagoga		
Wychowanie prorodzinne	<p>1. Funkcje rodziny.</p> <p>2. Hierarchia wartości w rodzinie.</p> <p>3. Sposoby wychowania rodzinnego.</p> <p>4. Współmałżonek – towarzysz życia.</p> <p>5. Rodzeństwo.</p> <p>6. Samotność i osamotnienie.</p> <p>7. Starość; kontakt z ludźmi starymi.</p> <p>8. Szczęście i cierpienie.</p> <p>9. Umieranie i żałoba.</p> <p>10. Afirmacja życia.</p>	Lekcje wychowawcze, katecheza, zajęcia z wychowania do życia w rodzinie, indywidualne rozmowy z uczniami.	Pedagog szkolny, wychowawcy klas, katecheci, nauczyciele edukacji zdrowotnej	<p>Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia.</p> <p>Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.</p>
Współpraca z rodzicami	<p>1. Spotkania z rodzicami.</p> <p>2. Problem adaptacji w szkole.</p> <p>3. Omówienie Statutu Liceum, kryteriów ocen z zachowania, wewnątrzszkolnego systemu oceniania oraz regulaminu egzaminu maturalnego.</p> <p>4. Udział rodziców w uroczystościach szkolnych.</p> <p>5. Udział rodziców w wyjazdach szkolnych</p>	Zebrania rodzicielskie. Spotkania Rady Rodziców.	Dyrektor, Pedagog szkolny, wychowawcy klas.	<p>Umacnianie więzi rodziców ze szkołą.</p> <p>Pomoc rodziców w realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły.</p> <p>Pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.</p>
Organizacja współpracy z zagranicą: Francja, Niemcy, Austria, Hiszpania, Litwa, Wielka Brytania, Czechy, Ukraina, Holandia, Rumunia, Węgry, Szwecja, Indie, Sri Lanka	<p>1. Organizacja obozów językowych, wypraw i wycieczek naukowych.</p> <p>2. Organizacja wymiany uczniów.</p> <p>3. Współpraca z placówkami dyplomatycznymi.</p> <p>4. Współzawodnictwo naukowe.</p> <p>5. Współpraca z placówkami dyplomatycznymi obcych państw.</p>	Wyjazdy na obozy językowe. Wymiany uczniów.	Dyrektor, nauczyciele przedmiotów.	<p>Poszerzanie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Dostarczenie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.</p> <p>Budowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.</p>
Wprowadzanie elementów edukacji europejskiej, prawnej i ekonomicznej	1. Udział młodzieży w zajęciach edukacji europejskiej.	Edukacji europejska i zajęcia z wiedzy o społeczeństwie.	Nauczyciele historii i wos	Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i

	2. Organizowanie spotkań, prelekcji i warsztatów z udziałem polityków, gości zagranicznych, prawników, ekonomistów.			zaangażowaniu obydwu stron.
	3. Udział młodzieży w zajęciach Klubu Europejskiego.			Wyrobienie tolerancji dla wartościowych form odmienności światopoglądowej, religijnej, kulturowej.
	4. Organizowanie wycieczek po Europie.	Wg kanonu wycieczek	Wychowawcy klas.	
	5. Udział w konkursach i projektach przedsiębiorczych.		Nauczyciele przedmiotowi.	
Kreowanie kulturalnych postaw młodzieży.	1. Uczenie grzeczności, ogłady i kultury towarzyskiej oraz umiejętności zachowania się w różnych sytuacjach.			
	2. Kształtowanie pozytywnego „stylu życia” młodzieży.		Wszyscy pracownicy szkoły.	Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.
	3. Wdrażanie młodzieży do przestrzegania norm prawnych, społecznych, moralnych.	Zapoznanie młodzieży ze Statutem, regulaminami.	Wychowawcy klas.	Wykorzystanie w praktyce wiedzy dotyczącej bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem oraz zasad bezpieczeństwa w sieci.
	4. Uczenie umiejętności korzystania ze środków masowego przekazu.			Wykorzystanie w praktyce znajomości przestrzegania zasad dobrego wychowania.
	5. Wdrażanie młodzieży do kulturalnego spędzania czasu wolnego.			
	6. Dbanie o kulturę słowa.			
	7. Kształtowanie właściwych postaw w kontaktach towarzyskich między chłopcami i dziewczętami.		Nauczyciele przedmiotów.	
Kształtowanie zasad pokojowego współistnienia przeciwdziałania rasizmowi, ksenofobii, przemocy i nietolerancji	1. Organizacja akcji charytatywnych.	Udział młodzieży w akcjach charytatywnych i wolontariacie.	Dyrektor, Pedagog szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów.	Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.
	2. Organizacja szkolnych wypraw geograficzno - poznawczych.			
	3. Opieka nad osobami pokrzywdzonymi przez los.			
	4. Współpraca z stowarzyszeniem mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych.			
	5. Organizacja spotkań integracyjnych.			
	6. Spotkania, prelekcje.			
	7. Poznawanie odmiennych kultur i religii.			
	8. Organizacja odczytów i imprez dla społeczności lokalnej.			
	9. Kreowanie wśród młodzieży zasad solidarności, pomocy ludziom znajdującym się w potrzebie (w tym uchodźcom) oraz stanowczego przeciwstawiania się przemocy, agresji i nietolerancji.			
				Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
				Umiejętność podejmowania działań nastawionych na różne obszary ludzkich problemów w kontekście udzielania pomocy - wolontariat.

Niniejszy program wychowawczo-profilaktyczny uchwałała Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Uniwersyteckiego I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Chorzowie, zgodnie z art. 84 ust. 1 – 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.).

Chorzów, dnia 17 września 2019 r.

Rada Rodziców

Rada Pedagogiczna

Dyrektor

Podpisy na oryginale dokumentu

.....

.....

.....